

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

2023-11-13 Nr. NV-2780

ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-23-1402(2) TAIS-23-16134		DĖL KELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 8² IR 18¹ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne	<i>Susisiekimo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2023-10-24	<i>Pasirenkama</i> ☒ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☐ LRV posėdis (A dalis) ☐ LRV posėdis (B dalis) ☐ Grąžinti tobulinti
Igyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikis keisti Kelių transporto kodeksą grindžiamas siekiu sumažinti šešėlinės veiklos vykdymo prielaidas keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais sektoriuje ir užtikrinti keleivių ir kitų eismo dalyvių saugumą, keleivių informavimą, geresnį aptarnavimą, teisingą atsiskaitymą už gautą paslaugą, vežėjų atsakomybės neišvengiamumą.

Šešėlinės ekonomikos mažinimo koordinavimo komisijos 2022 m. lapkričio 21 d. pasitarimo protokoliniu sprendimu Susisiekimo ministerijos prašyta iki 2023 m. vasario 1 d. kartu su Finansų ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija (LTSA) ir Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos parengti suderintus pasiūlymus dėl keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais sektoriaus veiklą reglamentuojančių teisės aktų pakeitimo.

Šiuo metu tinka bet kurioje šalyje išduotas vairuotojo pažymėjimas, nėra reikalavimo būti registruotam Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) šalyje kai taksi leidimo prašo juridinis asmuo.

Galiojantis leidimų išdavimo modelis – *deklaravimas*, kai pateikiami dokumentai tikrinami po leidimo išdavimo. Fizinis asmuo gali turėti ir keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą, ir keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi leidimą.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Įstatymo projekte siūloma aiškiau reglamentuoti keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais veiklos vykdymą:

- nustatyti reikalavimą juridiniams asmenims ar juridinio asmens statuso neturintiems subjektams, siekiantiems gauti leidimą ir jį gavusiems, būti registruotiems ES ar EEE valstybėje narėje;
- sustabdyti leidimų galiojimą, panaikinti leidimų galiojimo sustabdymą ar panaikinti leidimų galiojimą LTSA galėtų gavusi informaciją apie pažeidimus iš savivaldybių institucijų arba jų įgaliotų įstaigų priežiūros tarnybų;
- leidimo gavimo modelis būtų pakeistas iš Deklaravimo į Griežtą – pateikiami dokumentai turės būti tikrinami prieš išduodant leidimą, taip pat siūloma įtvirtinti pareigą leidimų turėtojams garantuoti, kad leidime nurodyta informacija būtų aktuali.
- keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais taksi leidimo turėtojui nurodyti pareigą naudoti vežėjo vardu įregistruotą taksometrą, sujungtą su spausdintuvu, arba taksometrą ir kasos aparatą. Taksometras gali būti įregistruotas tiek fizinio, tiek juridinio asmens vardu. Taip pat nustatyti draudimą naudoti techninę ir programinę įrangą, kuri vietoj taksometro apskaičiuotų kelionės kainą, kurią turėtų sumokėti klientas už suteiktą paslaugą;
- keleivių vežimo organizatoriui, taksi įmonei, taksi dispečerinei, keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą leidimo ir taksi leidimo turėtojams numatyti pareigas saugoti kelionės ir mokėjimo dokumentus ir pateikti juos atitinkamoms institucijoms pareikalavus.
- Kodekse įtvirtinti reikalavimą turėti galiojantį ES ar EEE valstybėje narėje, Jungtinėje Karalystėje,

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMOS FORMA

Šveicarijos Konfederacijoje arba Ukrainoje išduotą vairuotojo pažymėjimą;

- nustatyti, kad leidime nurodytą veiklą galima vykdyti tik su leidime nurodytais lengvaisiais automobiliais. Leidime nurodomų lengvųjų automobilių skaičius nėra ribojamas, todėl visus lengvuosius automobilius, su kuriais galima bus dirbama, galima nurodyti leidime. Toks reikalavimas padės užtikrinti, kad asmuo yra automobilio savininkas arba valdo jį kitu teisėtu pagrindu, kad atvažiuos tas automobilis, kuris nurodytas leidime ir keleivių vežimo organizatoriaus programėlėje ar užsakymo iš taksi dispečerinės metu;
- keleivių vežimo organizatoriui, taksi įmonei, taksi dispečerinei, pavėžėjimo ir taksi leidimo turėtojams nustatyti pareigas: keleivių vežimas keleivių vežimo organizatoriaus parinktu kelionės maršrutu ar naudojant navigacijos įrenginį (jei keleivis nenurodo kitaip), keleivių informavimas apie vairuotoją (pateikiamas jo vardas, pavardė, lengvojo automobilio valstybinis numeris) ir būsimos kelionės kainą, kuriomis siekiama pagerinti teikiamų paslaugų kokybę, užtikrinti keleivių informavimą, geresnį aptarnavimą, teisingą atsiskaitymą už gautą paslaugą;
- leidimai, išduoti iki šio įstatymo įsigaliojimo datos, turi būti patikslinti susisiekimo ministro tvirtinamose keleivių vežimo už atlygį lengvaisiais automobiliais pagal užsakymą ir lengvaisiais automobiliais taksi taisyklėse nustatyta tvarka ne vėliau kaip iki 2024 m. lapkričio 1 d.

Įstatymo projektas įrašytas į Seimo VII (rudens) sesijos darbų programą (spalis).

ĮGYVENDINIMO MECHANIZMAS

Iki įstatymo įsigaliojimo turės būti pakeisti Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimas Nr. 1283 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimas Nr. 1458 „Dėl Konkretių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“. Susisiekimo ministerija turės pakeisti atitinkamus susisiekimo ministro įsakymus. Valstybinė mokesčių inspekcija turės priimti taksi dispečerinių duomenų teikimo tvarkos aprašą. Anot rengėjų, įstatymui įgyvendinti biudžeto lėšų nereikės.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas buvo derintas su Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Konkurencijos taryba, Valstybine mokesčių inspekcija, Lietuvos pavežėjų profesine sąjunga, Lietuvos verslo konfederacija, UAB „BOLT Services Ltd“, Kurjerių ir vairuotojų asociacija, „Forus Taxi OÜ“, Lietuvos transporto saugos administracija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Klaipėdos taksi vežėjų asociacija, įmonių asociacija „Gargždų individualūs taksi“, Kauno miesto lengvųjų automobilių taksi jungtinė profesinė sąjunga, UAB „Uber Lithuania“. Pateiktos pastabos įvertintos, Susisiekimo ministerija organizavo pastabų ir pasiūlymų aptarimą su Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Lietuvos pavežėjų profesinės sąjungos, Lietuvos verslo konfederacijos, UAB „BOLT Services Ltd“, Kurjerių ir vairuotojų asociacijos ir „Forus Taxi OÜ“ atstovais. UAB „Bolt Services LT“ bei Kurjerių ir vairuotojų asociacijos išvadose pateikti pasiūlymai įvertinti.

Po svarstymo tarpinstituciniame pasitarime (2023-12-24 d.) Susisiekimo ministerija Projektą papildomai teikė išvadoms gauti ir suderino su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, atsižvelgta į Vidaus reikalų ministerijos pateiktus pasiūlymus, taip pat darbo tvarka suderino su Finansų ministerija, Valstybine mokesčių inspekcija, Teisingumo ministerija, Lietuvos transporto saugos administracija, be to, įvertintos Vyriausybės kanclerės ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos.

Po papildomo derinimo Įstatymo projekte buvo atlikti šie pakeitimai: pailgintas terminas nustatytiems pažeidimams pašalinti (vietoj 5 darbo dienų – 20 darbo dienų); papildyta nuoroda į teisės aktą, kuriuo nustatomas privalomosios techninės apžiūros atlikimo periodiškumas keleiviams vežti už atlygį naudojamiems lengviesiems automobiliams; suvienodintos vartojamos sąvokos ir formuluotės. Aiškinamasis raštas papildytas duomenimis apie vežėjų, vežančių keleivius už atlygį lengvaisiais automobiliais, padarytus administracinius nusižengimus, taip pat papildytas argumentais: dėl leidimo išdavimo termino pailginimo pereinamuoju laikotarpiu; dėl įspėjimo apie galimą leidimų galiojimo sustabdymą, kai leidime yra nurodytas vienas lengvasis automobilis; dėl skirtingų duomenų kiekių, kuriuos turi kaupti, saugoti ir teikti keleivių vežimo organizatorius ir taksi dispečerinė.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Arvydas Nevas

Ekonomikos politikos grupė, patarėjas